

1 אמר ליה אביי לרב יוסף
Our daf begins by discussing כובא דארעא - which is bread made of a loose batter of flour mixed with water, baked in a cavity at the base of an oven.

כובא דארעא do we make on ברכה, רב יוסף asks גובלא is as oppsed to המוציא - since it is usually eaten as a snack, בעמלא a pastry like dough and is usually eaten as a snack.

מר זוטרא, on the other hand, was קוביע סעודה on כובא דארעא and not only made a המוציא, but also said ברכת המזון afterwards.

ואדם יוצא בהן, takes it even a step further and adds, מר בר רב אשי פסח on מצה of מצוה that one can fullfill the מצוה because it is considered עוני.

1 אמר ליה אביי לרב יוסף...
אביי

כובא דארעא
Bread from a Loose Batter
What ברכה do we make

?

מר בר רב אשי	מר זוטרא	רב יוסף
לחם עוני	קוביע סעודה	גובלא בעמלא
ואדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח	המוציא ברכת המזון	מזונות

2 Next the גמרא discusses דבש תמרים - דובשא דתמר - Honey from a date.

מר בר רב אשי says we say שהכול - because it is considered moisture or "sweat" that seeps out from the date. And brings proof to this from רבי יהושע who holds that on דבש תמרים, תרומה of תמרים, if a non-כהן eats it by mistake he does not have to pay it back, because it is not considered as if he ate any of the fruit.

2 **דובשא דתמר...**
Honey from dates

מר בר רב אשי ← שהכול ← זיעה בעלמא

Proof... רבי יהושע

תרומה of דבש תמרים
Non-כהן eats it
Does **not** have to pay it back

3 Next the גמרא discusses טרימא mashed fruits, with רבא holding that we say פרי העץ.

And brings proof from רב אשי who says that תמרי של תרומה - which may not be crushed completely because it is אסור to destroy תרומה even for eating purposes - one may not make beer from it, however טרימא is permitted because it still retains its fruit-like character.

3 **טרימא...**
mashed fruits

רבא ← בורא פרי העץ

Proof... רב אשי

תמרי של תרומה
May not be crushed completely
תרומה to אסור
However טרימא
Is Permitted

4 Next discussed is שתיתא - Toasted wheat kernals mixed with oil, water and salt.

מזונות שמואל says and שהכל רב holds you say

רב חסדא adds that there really is no argument here, because when it is of a thicker consistency, than we say מזונות as שמואל, because במלתייהו קיימי it remains in the same category as before, However, when it is of a looser consistency, as in a drink, which is used for a רפואה, then a שהכל is made - like רב.

4

שתיתא...
Toasted Wheat Kernals
Mixed with oil, water & salt

שמואל רב
מזונות שהכל
רב חסדא
THICKER Consistency במלתייהו קיימי
LOOSER Consistency רפואה

5 The גמרא points out at the end, that even though one may not take medicine on שבת, however if it is taken as a food or drink then it is permissible, with the theraputic benefit occurring on its own, automatically, - so to speak.

5

One may **NOT** take **Medicine** on שבת
Taken as a food or drink it **IS** permissible
"...theraputic benefit occurring on its own..."

6 Next the גמרא returns to our משנה שעל הפת הוא אומר המוציא לחם מן הארץ The רבנן argue. רבי נחמיה where ברייתא bring a גמרא. רבי רבנן hold we say a מוציא לחם מן הארץ on bread - רבי נחמיה holds we say מוציא לחם מן הארץ without the ה רבא explains the מחלוקת and says, everyone agrees that the word מוציא is in the past tense meaning "what Hashem has brought forth from the earth" However they disagree, in what tense המוציא is. The רבנן hold it too is in the past tense, whereas רבי נחמיה holds that it refers to the future.

6

שעל הפת הוא אומר המוציא לחם מן הארץ...
בריתא:
BREAD
רבי נחמיה רבנן
מוציא המוציא
לחם מן הארץ לחם מן הארץ
רבא
Future המוציא Past
תוס'
We prefer המוציא
Because the ה' of המוציא separates the the end of מוציא from העולם

The הלכה follows the רבנן, with תוס' adding that we prefer המוציא to מוציא even-though מוציא would be correct according to everyone, because the ה' of המוציא seperates the the end of מוציא from העולם, so they don't inadvertently become attached into one long word of המוציא!

7 The משנה again quotes from our גמרא ועל הירקות אומר...האדמה

The גמרא says that by mentioning ירקות - vegetables, right after פת - Bread it teaches us that just like bread was transformed by fire, so too the mishna is talking about vegetables that were transformed by fire - meaning cooked - teaching us that it still retains its ברכה of האדמה.

7 ועל הירקות אומר...האדמה...
 By mentioning **פת** right after **ירקות**

It teaches us...

Just like Bread was transformed by Fire	So too Vegetables that were transformed by Fire
"COOKED"	
Still retains its האדמה of ברכה	

8 We are then presented with various אמוראים and their opinions about שלקות - cooked vegetables:

רבנאי mentions האדמה who holds that we say רב יוחנן and האדמה who also holds רב חסדא according to עולא, says שהכל with רב חסדא adding that he holds that שלקו - תחלתו האדמה. If its original ברכה was האדמה, then after it is cooked, we say only שהכל.

However האדמה - שלקו - תחלתו שהכל, if it originally was not really edible and only שהכל would have been said, now after cooking it, we say האדמה - because this is how it was really intended to be eaten.

רב נחמן introduces us to שמואל who holds האדמה and also mentions רב יוחנן, who according to עולא, holds שהכל, and then adds that he holds that this was already מחלוקת between תנאים, who disagreed if יוצין ברקיק השרוי - if you can fulfill the מצוה of מצוה on פסח with מצות that were soaked or cooked.

רב מאיר holds that you can and רבי יוסי holds that only with soaked but not if cooked - because once its cooked it loses its original status of being called מצוה. Similarly, they would hold the same with vegetables.

The גמרא refutes this, and says that מצוה on פסח is very different because it needs טעם מצוה; it needs to retain the taste of מצוה in order for a person to be יוצא the מצוה of מצוה.

8 שלקות...
 Cooked Vegetables

רב חסדא

רבנאי

רב

אביי

האדמה

האדמה

תחלתו שהכל

תחלתו האדמה

שלקו

שלקו

האדמה

האדמה

רב נחמן

רב יוחנן עולא

שמואל

שהכל

האדמה

יוצין ברקיק השרוי

רבי יוסי

רבי מאיר

Only if soaked not cooked

יוצא

מצוה on פסח is different

טעם מצוה it needs

9 The גמרא now turns its attention to רבי יוחנן, who both רב חסדא and רב נחמן said in the name of עולא, that he holds that on שלקות - cooked vegetables, we say a שהכל.

The גמרא presents a ברייתא that states that this in itself is a מחלוקת, with רב חייא בר אבא saying that רב יוחנן holds האדמה while רב יצחק בר יפת saying that רב יוחנן holds שהכל!

רב נחמן בר יצחק and רב יוחנן are very much surprised that רב יוחנן would accept רב בנימין בר יפת understanding of רב יוחנן in lite of the fact that רב חייא בר אבא was שמעתא - a close student of רבי יוחנן who was extremely מדויק in his words, and would be מנהדר בתלמודיה - review his learning with his רבי every 30 days!

9

רב נחמן – רב חסדא
רב יוחנן
עולא
שלקות שהכל

רב בנימין בר יפת
רב יוחנן
שהכל

רב חייא בר אבא
רב יוחנן
האדמה

רב נחמן בר יצחק
ורב זירא
עולא

דייק ונמיר שמעתא...
רבי יוחנן Close student of...
...מדויק in his words...
...מהדר בתלמודיה every 30 days!

10 The גמרא asks one final question according to those that hold that שלקות מברך עליהם בורא פרי האדמה because they hold במילתיהו קיימי.

מתלב רב יצחק בר שמואל... מרור - vegetables that one wants to use on פסח for מרור, one cannot be יוצא with them if they were - Soaked - Stewed or Cooked.

But why not, don't you hold במילתיהו קאי?

To which the גמרא answers similar to an earlier תריץ... That for מרור טעם מרור - דבעינן טעם מרור, which would be lost with any of the above processes.

10

שלקות מברך עליהם בורא פרי האדמה... במילתיהו קיימי
מתלב רב יצחק בר שמואל...

ירקות
to use for מרור

Cannot be...
Soaked • Stewed • Cooked

But don't you hold במילתיהו קאי?

דבעינן
טעם מרור

11 Our גמרא ends with a brief discussion about the exact size of a כזית which the gemora says is not that of a large זית/ Olive, only that of a medium size olive which is referred to as אגורי - meaning where the juice is not absorbed into the fruit as with apples etc., but rather the oil is contained in it.

11

כזית... Size ?

Not a large זית
Only a medium olive

אגורי

The juice is not absorbed into the fruit but rather the oil is contained in it

